

EX LIBRIS

**KØBENHAVNS
RAADHUS-
BIBLIOTEK**

Efterretninger

om

det kongelige Opfostringshus

for

Skoleaaret 1. Maj 1893 til 30. April 1894

ved

Otto Jensen.

Stiftelsens Forstander.

KJØBENHAVN.

Chr. Backhausens Bogtrykkeri.

1894. -

Skoleefterretninger.

Den aarlige Eksamen afholdtes i Fjor d. 26de og 27de April; derefter meddeltes Vidnesbyrd, hvorpaa de 23 Konfirmanders Afrejse begyndte. Disse 23 Drønge anbragtes saaledes:

6 ved Handelen og paa Kontorer her, i Fredericia og i en Landforretning. 1 blev Lithograf her, 1 Skomager her, 1 Maler her, 3 Smede i Ringkjøbing og paa Landet, 1 anbragtes paa Hærens og 1 paa Flaadens Elevskole, 1 blev Bogtrykker i Stege, 1 Guldsmed i Herning, 1 Sejlmager i Marstal, 1 Bødker paa Landet, 1 Møller i Tranekjær, 1 Sadelmager paa Landet og 1 Blikkenslager i Herning, 1 lærer at koge og 1 overgik til Forældrene. Den ene Smedelærlings Principal gik fallit og Drengen er nu til Søs. Den ene Kjøbmandslærling (her) kom til Skade og søger nu en ny Stilling. Bødkerlærlingen var doven og maatte sættes i Snedkerlære. Sejlmagerlærlingen blev ked af Faget og er nu i Smedelære. For de andre Lærlinges Vedkommende har Aaret været roligt, 1 Elev, der blev haardt behandlet af sin Mester, kom fra denne Plads og er nu anbragt i samme Fag her i Byen. En af vore ældre Elever, som var paa Flaadens Elevskole, døde i Sommer ved et Ulykkestilfælde.

Paa en Inspektionsrejse sidste Sommer paa Øerne fandtes Lærlingenes Forhold i det Hele tilfredsstillende;

smaa Uoverensstemmelser bleve let jævnedes, og kun paa ét Sted var det nødvendigt, at Lærningen fjernedes fra Læren, da Mesteren ikke saa sig i Stand til at opfylde de indgaaede Forpligtelser; han er nu anbragt i samme Fag her i Byen.

13 Pladser herinde benævnes Legatpladser. Fra 1894 vil heri foregaa den Forandring, at 1 af de Spaanerske vil blive inddragen paa Grund af formindsket Tilskud fra Fondet paa 500 Kr. aarlig. Res. af $\frac{25}{100}$ 93 jvfr. Justitsministeriets Res. $\frac{5}{100}$ s. A. Samtidig blev det aarlige Tilskud fra den Nissenske Stiftelse nedsat fra 2000 Kr. aarlig til 1650 Kr. Under $\frac{24}{100}$ 93 meddeltes det Forstanderen, at Eksekutorerne i afdøde Farver og Grosserer B. Goldschmidts Bo have tillagt Opfostringshuset et Legat paa 10000 Kr. til Oprettelse af en Friplads i Stiftelsen, hvilket Legat skal bære Navnet „Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene Goldschmidt f. Petersens Legat“.

Dette meddeltes Magistraten i følgende Skrivelse fra Eksekutorerne: Afdøde fhv. Farver og Grosserer B. Goldschmidt havde i sit for notarius publicus d. 24. Juli 1891 oprettede Testamente iblandt andet bestemt, at, hvis der i hans Bo skulde findes noget Overskud, efter at samtlige hans testamentariske Bestemmelser vare opfyldte, skulde saadant Overskud af Eksekutorerne i hans Bo uddeles i Summer fra 2000 Kr. til ikke over 10000 Kr. som Legater til forskellige velgjørende Stiftelser i eller ved Kjøbenhavn efter deres bedste Skjøn.

Da det nu har vist sig, at der i afgangne B. Goldschmidts Bo er et Overskud tilbage, efter at samtlige hans testamentariske Bestemmelser ere opfyldte, have undertegnede Overretsagfører Ludv. Simonsen og Skibsmægler Carl Goldschmidt, der som executores testamenti behandle overnævnte Bo, herved den Ære at meddele den ærede

Magistrat, at vi af dette Overskud have tillagt det kgl. Opfostringshus et Legat stort 10000 Kr. — er Ti Tusinde Kroner — til Oprettelse af en Friplads i Opfostringshuset paa efternævnte Betingelser:

a) Legatet skal bære Navnet „Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene Goldschmidt født Petersens Legat“.

b) Kapitalen skal bestandig være urørlig, saaledes at kun Renterne kunne anvendes af Opfostringshuset til Fremme af dets Øjemed.

c) Hvis der af det skjænkede Legat forlanges større Afgift end 1%, der er udredet af Boet, eller Stempelafgift, vil Legatet selv have at udrede saadan Afgift.

Her vil saaledes for Fremtiden blive 3 Spannjerke Legatpladser, Nr. 2, 3 og 7 oprettede i Flg. Res. $\frac{18}{100}$ 79 jvfr. Res. $\frac{26}{100}$ 93, 4 Thorupske, Nr. 8, 28, 93 og 84 i Flg. Res. $\frac{28}{100}$ 80 til Minde om Kancelliraad Ole Thorup og i Flg. Res. $\frac{21}{100}$ 88 i Anledning af, at Opfostringshuset fra det Thorupske Legat aarlig modtager 800 Kr.; 4 Nissenske, Nr. 41, 44, 48 52 oprettede i Flg. Res. $\frac{31}{100}$ 83. Sas's Nr. 67 oprettet i Flg. Res. $\frac{7}{100}$ 83, og B. Goldschmidt og Hustrus Nr. 1 oprettet i Flg. Res. $\frac{24}{100}$ 93.

De Spannjerke Pladser ere bortgivne indtil $\frac{1}{6}$ 89 til Peter Jørgensen, Haakon Jensen og Karl Johnson af 2den Klasse. De Thorupske ere bortgivne indtil $\frac{1}{6}$ 96 til Marius Hansen, Rudolf Nielsen, Hans Lind og Karl Schiellerup af 3dje Kl.. De 4 Nissenske Pladser ere indtil $\frac{1}{6}$ 94 bortgivne til Johs. Jønsson, Julius Kristensen, Hans Thomsen og Jacob Sørensen af 1ste Klasse. Sas's Plads er indtil $\frac{1}{6}$ 95 bortgivet til Aage Reiter af 2den Kl.. Den Goldschmidtske Plads vil blive besat første Gang i Aar med en af de nyoptagne Dreng. Elevantallet var den $\frac{1}{6}$ 93 96, 23 udgik, 23 ny indkom, saa Antal-

let $^{31}/_{12}$ 93 var 96. Den 5te Februar afgik en af vore Dreng, Edvard Kristensen, ved Døden af Gigtfeber. Han var en stille, god, af alle afholdt Dreng, som efterlader sig et godt og lyst Minde blandt os. „Den retfærdiges Thukommelse er til Velsignelse, men den ugudeliges Navn smuldrer hen“. Ordsprg. 10,6

Til Eksamen indstillede sig altsaa i Aar 95 Dreng. Om de ledige Pladser indkom 90 Ansøgninger, 6 fra Sjælland uden for Kjøbenhavn, 2 fra Jylland, 1 fra Fyn, Resten fra Kjøbenhavn. Af Eleverne ere 78 fra Kjøbenhavn, 12 fra Sjælland, 3 fra Jylland, 1 fra Falster og 1 fra Lolland. 17 ere forældre-, 47 fader- og 10 moderløse; 21 have begge Forældrene levende.

Siden Opfostringshuset begyndte sin Virksomhed $^{1}/_{10}$ 1755 har her været optaget 4067 Dreng, 3972 ere afgaaede, heri medregnede den den $^{1}/_{2}$ 94 døde.

Disciplinen har været god. Medens Sundhedstilstanden ellers plejer at være særdeles god, saaledes at her i Mands Minde ingen Epidemi, end ikke Koleraen 1853, har hersket, have vi fra $^{28}/_{100}$ 93 til $^{11}/_{100}$ 94 været hjemsøgte af en Skarlagensfeber-epidemi, idet 14 af vore Dreng bleve angrebne af den i Byen overalt herskende Skarlagensfeber. Endvidere bleve 4 unge Piger i Familierne, 1 voksent ungt Menneske og 1 lille Barn angrebne, ialt 19. Alle Tilfældene vare lette, ogsaa hos Edv. Kristensen, der var kommen op efter Skarlagensfeber, men paadrog sig Gigtfeber i Reconvalescensen, og samtlige Patienter befinde sig vel og have ingen Sui-ter efter Sygdommen.

Der er dog Tvivl om, hvorvidt de 3 Tilfælde vare Skarlagensfeber, da ingen Afskalning viste sig.

Fra $^{25}/_{100}$ til $^{1}/_{2}$ forefaldt her endvidere 3 lette Tilfælde af Difteritis mellem Eleverne og 1 blandt Oldfruens Piger, hvilke 4 Sygdomstilfælde alle forløb hurtig og godt. Da

Antallet af angrebne især var stort omkring November, forordnede Lægen, at vi skulde holde Børnene inde og forbyde Besøg. Dette overholdtes til $1^{8/8}$ 94, Konfirmationssøndag; kun vare Børnene ude 1ste Juledag og Nytaarsdag. Det har selvfølgelig været en trist og kjedelig Tid baade for Børnene og deres Forældre, uagtet vi gjorde, hvad der stod i vor Magt for at gjøre Tiden saa behagelig som mulig for Børnene paa Søndagene. At en saadan Afspærring har givet Anledning til de vildeste og mest overdrevne Rygter, er en Selvfølge; men utroligt er det, at saadanne Rygter kunne kolporteres af Aviser, uden at vedkommende Blads Redaktion gjør sig den Ulejlighed at forhøre her, om hvorvidt Rygtet er sandt. Det har gjort megen Skade baade ved at indjage Børnenes Slægt unødigt Skræk og ved at afholde Folk fra at søge om Optagelse her for deres Børn; der er i Aar indkommet langt færre Ansøgninger end ellers.

Bestemmelser for Optagelsen i det kgl. Opfostringshus. Drengen maa den 1ste Maj det Aar, han ønskes optaget, ikke være under 10 og over 11 Aar gammel; han maa være uden Legemsfejl og ikke lide af nogen Sygdom eller Svagelighed.

Førend Optagelsen blive alle de ansøgende Drengene prøvede; i Reglen afholdes Prøven sidst i Marts; og hvad Skolekundskaber angaar, stilles følgende Fordringer:

I Religion: Af Bibelhistorien skal Drengen kunne

fortælle Historierne i Balslevs Bibelshistorie fra Moses til Rigets Deling, fra Jesu Lignelser til Jesu Opstandelse; af Luthers lille Katekismus fordres Budene og Trosartiklerne med Forklaringerne.

I Dansk: Drengen maa kunne læse tydelig og sikkert dansk og latinsk Tryk, kunne gjengive Indholdet af det oplæste Stykke, kunne udenad stave enkelte Ord og korte Sætninger, kjende Hovedord, Tillægsord og Udsagnsord, kunne finde Grundord og Omsagn i en let Sætning og kunne skrive et let Stykke Diktat uden grove Fejl.

I Regning: Drengen maa med Færdighed paa Tavle kunne regne de 4 Regningsarter i ubemærkede Tal (Division med 2cifret Divisor), kjende Resolution og Reduktion og have Øvelse i Hovedregning.

I Skrivning fordres en taalelig god Sammenskrift med latinske Bogstaver.

Med Ansøgningen skulle følge:

1. Drengens Døbe- og Koppeattest.
2. Attest fra en autoriseret Læge for, at Drengen er fuldkommen frisk og sund.
3. Vidnesbyrd for god Opførsel, Flid og gode Evner fra hans Lærer eller, hvis han gaar i en af Kjøbenhavns offentlige Skoler, da fra dennes Inspektør, som tillige maa udtale sig om, hvorvidt Barnet antages baade at kunne tilfredsstille ovennævnte Forordringer og at kunne følge med ved den videre-gaaende Undervisning, Opfostringshuset tilbyder.

Under 3dje Dec. 1890 resolverede Magistraten, at der for Fremtiden kræves af dem, der indlægge Drengene her, at de skulle fraskrive sig Forældremyndighed over Børnene, saalænge disse staa under Opfostringshusets Værgemaal.

Vi have i Aar een Gang om Maaneden holdt og ville fremdeles holde en lille Gudstjeneste med Bøn, Salmesang og Tale, affattet efter Børnenes Fatteevne. Til at overvære disse Gudstjenester indbyde vi venligst Børnenes Forældre og Værger, for at de kunne erfare, hvorledes vi stille os til Børnene i det højeste Anliggende: deres Salighedssag. Vi kunne ikke noksom i det hele opfordre Børnenes Nærmeste til at støtte os i enhver Sag, der angaar Børnenes Vel, og lægge dem paa Hjerte, at fordi Børnene ere betroede os og overgaaede til Opfostringshusets Forsorg og Værgemaal, paa hviler der dog lige fuldt deres nærmeste Ansvar: thi vi sende hver Uge Børnene til deres Hjem. Der ville de kunne modtage levende og kraftige Paavirkninger til alt godt; Fader og Moder blive dog altid de bedste for de smaa. Vi opfordre dem indtrængende til at komme til os, naar de have noget paa Sinde; ethvert Vink til rigtig Forstaaelse af Børnene vil blive modtaget med Tak og samvittighedsfuldt blive benyttet. Det er vort Ønske at staa i et hjerteligt Forhold til Børnens Hjem; en god Forstaaelse og gjensidig Tillid mellem os og Hjemmene vil bidrage saare meget til, at Børnene her finde et nyt Hjem uden derfor at glemme det gamle. Vi ville altid stræbe at styrke, ikke at løsne det Baand, som binder Børnene til deres egentlige Hjem. Men vi maa ogsaa opfordre Forældre og Værger til nøje at vaage over de smaa i den Tid, de tilbringe i Hjemmet.

I Almindelighed faa Børnene i Ugens Løb ikke Lov til at aflægge Besøg i deres Hjem, uden paa deres Fødselsdag, og vi anse det ogsaa for overflødigt, at Slægt og Venner i Ugens Løb besøge Eleverne, der dog skulle vænne sig til at betragte Opfostringshuset som et nyt Hjem. Skulde en af Drengene udeblive fra

det Sted, han plejer at komme om Søndagen, bedes Meddelelse sendt hertil. Herfra meddeles det Hjemmet, naar en Dreng ikke faar Udgangstilladelse.

Lærerpersonalet.

Ved Stiftelsen virke 3 faste inspektionshavende Lærere og Forstanderen, 1 Faglærer, 1 Skrædermester, 1 Gymnastiklærer og en Oldfrue, der tillige er Økonoma.

1. Skrædermester O. Kristensen, ansat $\frac{1}{8}$ 66,
Haandgjerning 2 — 4 ialt 4 T.
2. Forstanderen, Cand. theol. Otto Jensen, R.
ansat $\frac{9}{16}$ 74, ved Kommuneskolerne $\frac{1}{11}$ 64.
Religion 1—4, Historie 1—2, Dansk 1—2 26 T.
3. Cand. phil. Seminarist H. Rolsted, 1ste inspektionshavende Lærer, ansat $\frac{1}{8}$ 83 (ved Kommuneskolerne $\frac{1}{11}$ 82) Regning og Tysk 1—4, Matematik 1—3 og Naturlære, 1—2 36 T.
4. Cand. theol. A. T. Høy, 2den inspektionshavende Lærer, ansat $\frac{15}{10}$ 91, Litteraturhistorie 1—2, Dansk 3—4, Geografi 1—4, Historie 3—4 30 T.
5. Overgymnastiklærer i Marinen Torstensen, ansat $\frac{1}{8}$ 85, Gymnastik og Dans 8 T.
6. St. theol. J. Dahlerup-Jensen, ansat $\frac{1}{8}$ 93, Tegning 1—4 12 T.
7. Seminarist A. Stampe, ansat $\frac{1}{7}$ 93, 3dje inspektionshavende Lærer, Naturhistorie og Skrivning 1—4 21 T.
8. Seminarist Kommunelærer M. Mathiesen Sang 1—4 4 T.

Oldfrue og Økonoma er Frk D. Hartwick, ansat $\frac{1}{4}$ 92; Stiftelsens Præst er Hr. Pastor Hviid-Nielsen ved St. Jakobs Kirke, Stiftelsens Læge, Hr. Kommune-læge Stokfleth.

I Lærerpersonalet er her foregaaet den Forandring, at Hr. Konstruktør F. Alstrup, efter i 48 Aar at have virket her med en sjælden Troskab og Nidkjerhed, efter eget Ønske trak sig tilbage med Pension.

Magistraten tilskrev under $\frac{1}{4}$ Forstanderen om at tilkjendegive Hr. Alstrup, „at den som Stiftelsens øverste Foresatte i høj Grad paaaskjønnede den af ham udøvede lange Virksomhed ved Opfostringshuset og den Trofasthed og Iver, hvormed han under denne stedse har røgtet den ham betroede Gjerning“. Under samme Dato beskikkedes Hr. Stud. th. Dahlerup-Jensen, der er uddannet paa teknisk Skole og Ministeriets Kursus, til Tegnelærer. Hr. P. Andersen, der i 4 Aar har været os en trofast og elskværdig Kollega, maatte paa Grund af Militærtjeneste og anden Befordring forlade os d. $\frac{1}{4}$ 93. I hans Sted ansattes Hr. Seminarist A. Stampe som Lærer i Skrivning og Naturhistorie, medens Sangundervisningen overtoges af vor tidligere Medarbejder, Hr. M. Mathiesen.

Skolehøjtider, Præmier og Legater.

Tre Højtidsdage fejres ved Festmaaltid: Kongens Fødselsdag, Stiftelsedagen og den Dag, Julefesten holdes; Søn- og Helligdage gives Ekstraforplejning til de hjemmeværende. Ved Fastelavnstid pleje Eleverne at have Bal, hvilket dog bortfaldt i Aar, i Juleferien Juletræ; paa Stiftelsedagen, den 29de Juni, holdes Skolehøjtid og Præmieuddeling, og en af de nærmeste Dage foretages den store Skovtur; mindre Skovture foretages til Fods i Sommerens Løb.

Besøg er aflagt i Zoologisk Have og paa Maleriuudstillingen. Præmierne bestaa dels i Penge, dels i Bøger og udredes af de til „Undervisningens Fremme og Elevernes Opmuntring“ stiftede Legater, som eje 8000. Kroner. 4 af disse Legater ere stiftede af ældre Elever: det Borupske, det Mortensenske, 29de Juniforeningens og Opfostringshusforeningens (Elvius's Mindelegat.) I Aarets Løb har Stiftelsen endvidere modtaget kjærkomne Gaver fra: Udvalget til Folkeoplysningens Fremme ved dettes Formand Dr. Steenstrup, Hr Grosserer Grøn, Hr Handskefabrikant Larsen og Opfostringshusforeningen. Vi bringe vor bedste Tak baade for Gaverne og for den Velvilje for Stiftelsen, hvormod de vidne. Stiftelsens Bogsamling tæller nu 1435 Bind og benyttes stærkt.

Sidste Sommerferie vare alle vore Elever paa Landet. Glæden er stor blandt vore Elever, naar Ferien nærmer sig, Dage og Timer tælles, til det store Øjeblik kommer, da Afrejsen skal gaa for sig. Vi bringe alle dem, der aabne deres Hjem for vore Drengene, vor bedste Tak for al deres Gjæstfrihed og Venlighed mod dem.

Et af Folkeskolens største Fortrin er, at den ikke arbejder med en Eksamen som Maal, men kan indrette sig efter sine Elevers Tarv og sætte Maalet, som dette byder. Det maa derfor betragtes som en Ulykke for Folkeskolen, om den paa nogen Maade vilde stile efter at naa Eksamensfordringer og blive en Dimissionsanstalt til Forberedelseseksamen. En ganske anden Sag er det, om Folkeskolens Maal, med tilbørligt Hensyn til Eleverne, hvilket altid maa blive Hovedsagen, kunde højnes saaledes, at dens afsluttende Prøve kunde aabne Eleverne Adgang til saadanne Stillinger, hvor nu Modenhedsbevis kræves ved Antagelsen. Da den almindelige Epidemi, som hedder „Lysten til at tage Forberedelseseksamen“, ogsaa bredte sig herud, og det blev vanskeligere at stemme mod Strømmen, optog vi Spørgsmaalet til Overvejelse, og vi ere komne til det Resultat, at vi ikke ville ofre vore Dreng paa denne Molochs Altar og vor prøvede støtte Undervisningsplan for de uvisse Eksamensfordringer. Vi have derfor ændret vor Undervisningsplan saaledes, at den fjerner sig mere fra Forberedelseseksamens Fordringer end hidtil, men vi tro, at den har vundet i Kvalitet og vil blive til større Gavn. Navnlig ere Fordringerne i Historie, Geografi og Mathematik blevne betydelig forringede og Undervisningsmetoden forandret; en almindelig begavet Dreng vil med jevn Flid kunne magte Stoffet. For Fremtiden vil det jo ogsaa kunne træffe, at en eller anden ualmindelig begavet Dreng kan blive ført videre, men dette maa altid blive sjældne Undtagelser; den studerende Vej er nu saa søgt, at der maa være aldeles fortrinlige Evner, naar man skal tage det Ansvar paa sig at føre en Dreng ind paa denne lange og besværlige Vej, som i Reglen ikke fører til et saadant Resultat, at det er værd at ofre meget for dets Opnaaelse.

Det kongelige Opfostringshus's

Aktivbeholdning den 1. Januar 1893:

Stiftelsen selv: Ejendommen 180,000	
Obligationer 348,100	528,100 00
Særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen	<u>8,009 47</u>

Indtægt.

Renter af den samlede Formue	15,340 98	
Klasselotteriafgift	12,000 00	
Godtgjørelse for bortfaldne Kollektpenge samt for Ophævelsen af Tavleom- bæringen i Kirkerne	2,900 00	
Tilskud fra de Spanjerske Legater	1,500 00	
— - J. A. Eibeschutz Reserve- legat	500 00	
— - Nissens Stiftelse	1,650 00	
— - Magistratens Blegdams- skoles Legat	250 00	
— - Gross. Wilhelm Sass's Legat	400 00	
— - Etatsraad A. N. Hansens Legat	350 00	
- Kancelliraad O. Thorups Legat	800 00	
Konsumtionsgodtgjørelse	169 10	
Indbetalt af Private for Drenges Opta- gelse og Underhold i Stiftelsen	730 00	
Indbetalt af ny optagne Elever som Bidrag til deres Ekvipering	220 00	
Lejeindtægt	<u>600 00</u>	
		37,410 08

Fra Partikulier Julius August Bentzens Legat til Opfostringshuset den der værende kontante Beholdning	1,335 11
Fra H. I. Lindahls Legat til Op- fostringshuset, ligeledes	100 00
Fra Grosserer B. Goldschmidts og Hu- strus Legat til Opfostringshuset ligeledes	78 89
Solgt 600 Kr. Kreditforenings Obligationer udbragte til	<u>595 19</u>
	<u>39,519 27</u>

Aktivbeholdning ultimo 1893: Stiftelsen selv 527,500 Kr.

De 527,500 Kr. bestaa:

Ejendommen ved Kalkbrænderivej	
Panteobligationer á 4 ^o / _o p. a.	83,000 Kr.
do. á 4 ¹ / ₂ ^o / _o p. a.	233,500 —
Obligationer af vest og sønderjydske og jydsk Land Kre- ditforening 4 ^o / _o	25,000 —
do. „ Østifternes Kreditf. 3 ¹ / ₂ ^o / _o	<u>6,000 —</u>

Regnskab for Aaret 1893.

Udgift.

Kontant Underbalance fra 1892	1,923 10
Udbetalt Forstanderen til Bestridelse af Udgifter ved Stiftelsen	37,231 04

Udgiften fordeler sig saaledes

	Budget:	Regnskab:
Lønninger, Pensioner og Understøttelser	14,055	12,864 86
Forplejningsudgifter	10,635	10,418 77
Beklædningsudgifter	4,050	4,303 32
Skolesager	600	632 05
Konfirmationsudgifter	1,585	1,712 98
Medicinaludgifter	150	206 75
Brændselsudgifter	1,935	1,919 26
Belysningsudgifter	835	847 13
Kontor-, Repræsentations- og andre Udgifter for Forstanderen	150	174 21
Bygningsudgifter	800	787 66
Inventarioudgifter	800	956 08
Rengjøringsudgifter	390	535 69
Vask	305	359 20
Skatter	700	753 88
Assurancepræmie	180	165 20
Blandede Udgifter	515	594 00
	<u>37,685</u>	<u>37,231 04</u>

Udbetalt Renter af særskilte Legater knyttede til Stiftelsen	270 67
Indsat i Sparekassen for Md. Qvists Legat	9 81
Kontant Beholdning ultimo 1893	84 65
	<u>39,519 27</u>

Særskilte Legater 8,019 28

180,000 Kr.

347,500 —

527,500 Kr.

Undervisningen omfatter følgende Fag: Religion, Dansk, Historie, Geografi, Tysk, Naturlære, Naturhistorie, Geometri, Arithmetik, Regning, Skrivning, Tegning, Sang, Haandgjerning og Gymnastik med Dans. De ugentlige Undervisningstimer ere fordelte saaledes paa hvert Fag:

	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion	2	2	3	3
Dansk	7	7	6	8
Historie	2	2	3	3
Geografi	2	2	2	2
Tysk	2	2	2	2
Naturlære	2	2	”	”
Naturhistorie	2	2	2	2
Geometri	2	2	”	”
Arithmetik	2	2	2	”
Regning	3	3	4	4
Skrivning	3	2	4	4
Tegning	3	3	3	3
Sang		2	2	
Haandgjerning	1	2	3	3
Gymnastik og Dans		4	4	
Ialt	39	39	40	40

Sløjdundervisningen er foreløbig opgiven, da den var for kostbar i Forhold til den Nytte, den gjorde. Skal Sløjd faa nogen virkelig Betydning, saa Eleverne baade kunne opnaa nogen Haandfærdighed og have Gavn af den i sanitær Henseende, maa der ofres mindst een Time om Dagen; dette vilde blive kostbart, med mindre man vilde udskyde andre Fag, og hvilke skulde da disse være? Hvis man havde nok af Tid og Penge, kunde man jo nok imødekomme de moderne Fordringer til Skoleundervisningen; men saalænge der maa tages Hensyn til disse 2 Faktorer, skal man være varsom med at føje ny Fag til Læseplanerne; det turde blive dyrekjøbt at eksperimentere paa dette Omraade.

I det forløbne Skoleaar ere følgende Pensa gennemgaaede:

Religion.

1ste Klasse: Af Katekismen er lært 2den, 3dje, 4de og 5te Part. Saadanne Stykker af det N. T., som der henvises til i Angers Bibelshistorie, ere i Reglen lært. De i de foregaaende Klasser lært 30 Salmer ere repeterede og 4 nye lært. Bibellæsning: Apostlenes Gjørninger.

2den Klasse: 1ste, 4de og 5te Part af Katekismen ere gennemgaaede. Det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært efter Anger med flittig Benyttelse af Biblen. De i foregaaende Klasser lærte 24 Salmer ere repeterede, 10 nye lærte. Palæstinas Geografi er gennemgaaet.

3dje Klasse: 2den og 3dje Part af Katekismen ere gennemgaaede. Af det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært fra Rigets Deling ud og hele det ny Testamentes. De i 4de Klasse lærte 12 Salmer ere repeterede, 12 nye ere lærte.

4de Klasse: Af Katekismen er gennemgaaet 1ste Part og af Bibelhistorien det gamle Testamente, 12 Salmer. Ordret udenad læres i Katakismen kun Skriftordene og Luthers Forklaringer. Chr. Møllers Bibelhistorie.

Hovedvægten ved Religionsundervisningen lægges paa at fremstille de kristelige Sandheder saa levende og let fatteligt som muligt. Al abstrakt Dogmatiseren undgaas, idet der ved Indskjærpelsen af Kristendommens Børnelærdomme gaas ud fra Fortællinger i Biblen, Herrens Lignelser eller enkelte fyndige Bibelsprog og Salmevers. Prøven i Religion, der plejer at afholdes før den øvrige Eksamen i Overværelse af særlig indbudte Censorer, er i Aar bortfalden.

Dansk.

1ste Klasse: Da det ved Undervisningen i Dansk er følt som et Nævn, at Eleverne som oftest faa Brudstykker at læse, og vi kun i faa Tilfælde kunne give dem den Bog i Hænde, hvoraf Brudstykket er taget, blev det besluttet at danne en Læsebog bestaaende af

en Del af Folkelæsnings Skrifter. Ved velvillig Imødekommen fra Udvalgets Side blev det muligt at anskaffe 19 forskellige Skrifter i 24 Eksemplarer. Herved er bragt en heldig baade nyttig og interessaut Afveksling ind i Undervisningen. Af samme Grund benyttes Borchsenius og Vinkel-Horns: Hovedværker i den danske Litteratur. For Læreren er det selvfølgelig ogsaa et stort Gode ikke at være nødt til Aar ud og Aar ind at bevæge sig inden de samme Grænser. Eleverne have lært et kort Omrids af den danske Grammatik og ere flittig øvede i Analyse. 38 Stile ere skrevne og rettede. Opgaverne have været hentede fra de gennemgaaede Pensa i Historie, Geografi, Naturhistorie og Naturlære. En kort Udsigt over den danske Litteratur er givet, ligesom der i Aarets Løb baade i og uden for Skoletiden er blevet oplæst Stykker af gode Forfattere.

2den Klasse: Til Oplæsning og Gjenfortælling er benyttet Strøms Læsebog V. Del og Stykker af ovennævnte Læsebog. Ved Analyse er det vigtigste af den danske Grammatik indøvet, 40 Stile ere skrevne; Opgaverne have været Gjenfortællinger, Breve med opgivet Indhold og Omsætning af Vers paa Prosa. Litteraturhistorie.

3dje Klasse: Til Oplæsning og Gjenfortælling er benyttet Pio og Wimmers Læsebog. Alle Ordklasserne og de vigtigste Forbindelser af Hoved- og Bisætninger ere indøvede ved Analyse. 65 Stile, Diktat, Gjenfortællinger og nogle faa Opgaver ere skrevne og rettede. Nogle Digte ere lærte udenad.

4de Kl. Matzens Læsebog 4 benyttes til Oplæsning og Gjenfortælling. Eleverne have lært de vigtigste Ordklasser og ere blevne øvede i at opløse den simple Sætning med Hensyn til Grundord, Omsagn, Gjenstand og Hen-

synsgjenstand. 90 Diktatstile og Gjenfortællinger ere skrevne, og nogle Digte ere lærte udenad

I 1ste og 2den Kl. maa Eleverne skrive deres Stile i ulinierede Bøger, for saa vidt deres Skrift tillader det.

Historie.

Her benyttes Brikas mindre Verdens- og Nordens Historie.

1ste Klasse: Den nyere Tids Historie.

2den Klasse: Den nyere Tids Historie til 1730.

3dje Klasse: Middelalderens Historie.

4de Klasse: Oldtidens Historie (Nordens.)

I 4de Klasse benyttes desuden Blochs mindre Verdenshistorie til Læsning; hele Oldtidens Historie gennemgaaes, men kun enkelte epokegjørende Begivenheder læres.

Geografi.

Lærebog bruges ikke. Undervisningen er mundtlig. Det vigtigste af den matematiske Geografi og almindelige meteorologiske Fænomener forklares for Eleverne, ligledes Fædrelandets Inddeling i Øvrighedskredse, Kommuner, Sogne, o. s. v.

1ste Klasse: Hele Geografien.

2den Klasse: Evropa og Asien.

3dje Klasse: Evropa til Sydevropa.

4de Klasse: Her begynder Undervisningen med at orientere Børnene i den nærmeste Omegn af Opfostringshuset, dernæst i hele Kjøbenhavn, og der foretages Spadscreture med dem for praktisk at indøve Verdenshjørnerne og Stedsansen. Landkortets forskjellige Signaturer forklares, og Eleverne øves i at tegne Omrids af Lande. Almindelig Oversigt over Danmark og hele Jordkloden. Der lægges i hele Skolen stor Vægt paa Danmarks Geografi.

Tysk.

1ste Klasse: Ipsens Elementarbog til Side 71.
Kursorisk Læsning.

2den Klasse: H. Nissen: S. 65—106. Ipsen St. 1-25.

3dje Klasse: H. Nissens Læsebog S. 17—60.

4de Klasse: Samme Læsebog Stk. 1—22.

Naturlære,

1ste Klasse: Efter Dichmann-Brandts Lærebog er gennemgaaet Varme, Magnetisme og Elektricitet.

2den Klasse: Efter samme Lærebog er gennemgaaet Tyngdens almindelige Virkninger (Faldet) samt Virkninger paa faste, flydende og luftformige Legemer.

Naturhistorie.

1ste Klasse: Hele Plante- og Dyreriget efter Feddersens og Strøms Lærebøger.

2den Klasse: Efter Strøms Plantelære: Den almindelige Del samt de frikronbladede og helkronede.

Af Zoologien er repeteret Krybdyr, Fiske, Padder, Leddyr og Bløddyr.

3dje Klasse: Hele Dyreriget efter Feddersen.

4de Klasse: Pattedyr og Fugle.

Geometri.

1ste Klasse: Uden Benyttelse af Lærebog er gennemgaaet: Lighedannedhed, Fladers og Legemers Beregning efter den Fremgangsmaade, som benyttes i Pichel: Die Geometri der Volksschule.

2den Klasse: Paa samme Maade som i 1ste Klasse er gennemgaaet en Indledning til Geometrien og adskillige Sætninger om Linier, Vinkler, Trekanter og Firkanter.

Arithmetik.

1ste Klasse: Ligninger med een og flere ubekjendte, Proportioner, største fælles Maal, mindste fælles Multiplum og Decimalbrøk.

2den Klasse: De fire Regningsarter samt Potens.

3dje Klasse: Addition og Subtraktion samt positive og negative Størrelser.

I 1—2 Klasse er benyttet Julius Petersens Arithmetik I, i 3dje Klasse Krogh-Jensens.

Regning.

1ste Klasse: Joakim Larsen III § 26—ud. En Del Flade- og Legemsberegninger efter Nehm IV. Som

Hjemmeregningsopgaver ere benyttede Bockenheusers og Nehms Afslutningsopgaver.

2den Klasse: Decimalbrøk, almindelig Brøk og Reguladetri dels efter Nehm III, dels efter Joakim Larsen III § 20—25.

3dje Klasse: Indklædte Opgaver med hele benævnte Tal efter Joakim Larsen 2 §§ 15—19, lettere Brøkrekning og Decimalbrøk efter Joakim Larsen III, 1ste Afsnit.

4de Klasse: De 4 Regningsarter med mindre benævnte Tal og ganske smaa Brøker. Resolution og Reduktion, Addition og Subtraktion med større benævnte Tal. Joakim Larsen II, 1ste Afsnit og §§ 12—15.

Skrivning.

1ste Klasse: Eleverne øves enekte Timer i Skjøn-skrivning efter Forskrift og stort Latin, men i Reglen skrives efter Bog og uden Streger. Øvelser i Hurtig-skrivning efter Diktat.

2den Klasse: Af de to ugentlige Skrivetimer anvendes den ene til Skjøn-skrivning, den anden til Øvelser i Hnrtig-skrivning og Afskrivning efter Bog.

3dje Klasse: Skjøn-skrivning efter Forskrift og Afskrivning efter Bog.

4de Klasse: Skjøn-skrivning efter Forskrift.

Tegning.

1ste Klasse: Frihaandstegning efter stor Fortegning, Traadlegemer og efter Klodser. I geometrisk

Tegning have Eleverne udført forskellige Ovaler og Ellipser.

2den Klasse: Frihaandstegning efter stor Fortegning. I geometrisk Tegning have Eleverne udført Konstruktion af Trekanter, Firkanter samt ind-og omskrevne Mangekanter.

3dje Klasse: Frihaandstegning efter lille Fortegning. I geometrisk Tegning er der ved den store Tavle bibragt Eleverne Kjendskab til rette Linier, Vinkler, parallelle Linier, Trekanter, Firkanter, Mangekanter, og krumme Linier. Senere have Eleverne udført Begynnelsesgrundene i Konstruktion.

4de Klasse: Frihaandstegning efter lille Fortegning med rette og krumme Linier.

Sang.

Eleverne have, inddelte i 2 Hold, lært adskillige flerstemmige Sange efter C. V. Mortensens III og Sannes 2stemmige Sange. Koraler.

Haandgjerning.

I alle Klasser er der anvendt 1 a 2 Timer til at give Eleverne saa megen Øvelse, at de kunne udføre saadanne Smaating som at sy en Knap i, reparere et Par Tøjsko eller lign. Eleverne i 4de og 3dje Kl. lære at stoppe Strømper; denne Undervisning meddeles af Frk. Hartwick.

Gymnastik.

Eleverne ere delte i 2 Hold. Opfostringshuset har havt Gymnastikundervisning siden 1ste Juli 1793. Da Gymnastik er af stor Vigtighed for Børn, og da især for vore Dreng, der er meget beskjæftigede, lægges der stor Vægt paa denne Side af Undervisningen. 1 Time om Ugen anvendes til Dans.

Desværre have vi maattet ophøre med Svømmeøvelserne, da der intet passende Badested haves i Nærheden. Sidste Sommer bleve Frisvømmerne førte nd paa en Badeanstalt paa Strandvejen 3 Gange ugentlig; men Lokalteterne forbøde Svømmeundervisning. For øvrigt faa Eleverne jævnlig baade tempererede og kolde Brusebade.

Den aarlige Eksamen afholdes den 18de og 19de April efter nedenstaaende Skema:

Iste Klasse, Værelse Nr. 1.

Onsdag den 18de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Historie	Forstanderen
9 $\frac{1}{2}$ —11	Naturlære	Hr. Rolsted
3—4 $\frac{1}{2}$	Mathematik	Hr. Rolsted
4 $\frac{1}{2}$ —6	Tysk	

Torsdag den 19de April

8—9 $\frac{1}{2}$	Geografi	Hr. Høy
9 $\frac{1}{2}$ —11	Dansk	Forstanderen
2—3 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie	Hr. Stampe

2den Klasse, Værelse Nr. 2.

Onsdag den 18de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Naturlære	Hr. Rolsted
9 $\frac{1}{2}$ —11	Dansk	Forstanderen
4 $\frac{1}{2}$ —6	Historie	Forstanderen

Torsdag den 19de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie	Hr. Stampe
9 $\frac{1}{2}$ —11	Geografi	Hr. Høy
2—3 $\frac{1}{2}$	Mathematik	Hr. Rolsted
3 $\frac{1}{2}$ —5	Tysk	

3dje Klasse, Værelse Nr. 3.

Onsdag den 18de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Historie	Hr. Høy
9 $\frac{1}{2}$ —11	Geografi	
3—4 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie	Hr. Stampe

Torsdag den 19de April.

9 $\frac{1}{2}$ —11	Tysk	Hr. Rolsted
2—3 $\frac{1}{2}$	Dansk	Hr. Høy

4de Klasse, Værelse Nr. 4.

Onsdag den 18de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie	Hr. Stampe
3—4 $\frac{1}{2}$	Geografi	Hr. Høy
4 $\frac{1}{2}$ —6	Historie	

Torsdag den 19de April.

3 $\frac{1}{2}$ —5	Dansk	Hr. Høy
--------------------	-------	---------

Torsdag den 19de April.

5—6	Sang	Hr. Mathiesen
6—7	Gymnastik	Hr. Thorstensen

Børnenes skriftlige Arbejder og Tegneprøver ligge til Eftersyn i Tegnesaløn.

Til at overvære Prøven indbydes Børnenes Paarørende og Enhver, der interesserer sig for Stiftelsen.

Det kgl. Opfostringshus i April 1894.

Otto Jensen.